

s dějinnou činností Masarykovou, vytvořily pro jeho politiku širokou oporu v lidu, jíž potřebuje měšťačtvo, aby mohlo vládnout fašisticky... Nositelem nebezpečí fašistického převratu je víc a více t. zv. Hrad« (str. 157). Že by zrovna toto místo bylo nejdůležitější částí resoluce a komunistického programu? K charakterizačnímu umění autorovu jedna ukázka z kapitoly o *československé živnostensko-obchodnické straně středostavovské*: »Strana zdůrazňuje v programu nutnost, aby bylo umožněno co největšímu počtu jednotlivců dosažení hospodářské samostatnosti. V podrobnostech na př. žádá snížení berního břemene, zejména daně výdělkové a daně z obratu, zrušení lichevních soudů, největší úspornost ve státní správě. V r. 1930 uspořádala manifestační sjezd a velký průvod v Praze« (str. 93).

Přes četné nedostatky a slabiny, jež se vyskytují hlavně ve statích o politických stranách v Československu a jejich programech, poskytne čtenáři knížka Čapkova hojnost materiálu k přemýšlení. Bylo by si jen přáti, aby v novém vydání měl autor stále na zřeteli to, co řekl v předmluvě k vydání prvnímu, aby úměrněji pojednal o politických stranách vzhledem k jejich síle a významu, aby při jejich charakteristice přihlédl vedle tištěného programu i k jejich praxi a aby vždy užíval přesných termínů, které vylučují různý výklad, tak aby bylo v knížce opravdu jen to, co by měl československý občan znát.

A. Klimt.

DRUŽSTEVNICTVÍ A JEHO HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ POSLÁNÍ V ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLICĚ. Cyklus deseti přednášek, uspořádaný Sociálním ústavem ČSR. v říjnu 1930 až únoru 1931, o teoretické podstatě, historickém vývoji, síle, výkonnosti a cílech družstevního hnutí. Publikací Sociálního ústavu ČSR. číslo 53. V Praze 1931, stran 161 za Kč 25.—

Uspořádáním a uveřejněním uvedeného cyklu přednášek má být — podle úvodu — upozorněna veřejnost na důležitý význam družstevnictví v nynějším hospodářském životě, zejména pak pro vybudování nového hospodářského řádu. Účelem cyklu je zároveň získati nové nositele družstevní myšlenky, kteří by pokračovali v práci starší generace, která dala základy našemu vyspělému družstevnímu hnutí. Splnění tento příslib není úkol nikterak snadný uváží-li se, že družstevní hnutí je u nás velice roztrženo, že mnohá družstevní ústředí nepublikují pravidelně přesných dat statistických, že nejsou vykonány dosud nezbytné předběžné základní práce, jež by umožňovaly aspoň přibližně přesný obraz vývoje domácího družstevnictví zejména po stránce ideologické, a že máme velmi málo skutečných odborníků, kteří by se mohli podjat této vděčné sice, ale klopotné práce. To všechno nutno mít na paměti při posuzování této publikace, která přináší pojednání rozsahově i obsahově důkladná vedle příspěvků hodně stručných a nepropracovaných. Myslím, že část viny spadá i na pořadatelstvo přednášek, neboť rozvrhnouti a přesněji vymeziti látku jednotlivých přednášek a svěřiti jejich vypracování jenom těm, kdož dosavadní svou činností prokázali, že jsou s to zhostiti se dobře svěřeného jim úkolu, jest nezbytným předpokladem kolektivní publikace, která chce být posuzována s vědeckého stanoviska.

Knížka přináší tyto přednášky: Dr. Karel Renner »Družstevní hnutí a uskutečnění socialismu«, Fr. Modráček »Podstata a cíle družstevního hnutí«, Emanuel Škatula »Vývoj družstevního hnutí«, Emil Lustig »Současný stav a vyhlídky organizace spotřebitelů«. Dr. Ladislav Dvořák »Zemědělské družstevnictví a výsledky jeho práce«, Josef Fukar »Rozhledy po výrobním družstevnictví«, Josef Dušek »Stavební a bytová družstva a řešení bytové krise«, Ant. Dietl »Sociální kapitál v družstevním hnutí«, Alexander Fleischer »Vývoj a dnešní stav družstev samostatných živnostníků (obchodníků)«, JUDr. Vladimír Hajný »Družstevní právo a jeho reforma«. Doslov k přednáškám napsal Em. Škatula.

Lze očekávati, že knížka probudí zájem o družstevnictví zejména v těch vrstvách, které se k němu chovaly dosud nevšímavě nebo je posuzovaly s nesprávného hlediska. Doporučovalo by se doplniti tento cyklus přednášek novým, náležitě předem promyšleným a připraveným cyklem přednášek o družstevních problémech.

A. Klimt.